

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

(výťah)

Obsah

Identifikační údaje školy	3
Zřizovatel	3
Materiální, prostorové a technické podmínky pro činnost	4
Personální podmínky	4
Charakteristika školní družiny	4
Cíle ŠVP školní družiny	4
Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	5
Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků	5
Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělání	5
Organizace a formy vzdělávání ve ŠD	5
Metody práce	6
Klíčové kompetence	6
Délka a časový plán ŠVP	7
Obsah vzdělávání	7
Tematický plán ŠD	8

Identifikační údaje školy

NÁZEV ŠKOLY: **Základní škola ZaHRAda**
ADRESA: **Riegrova 312, 666 01 Tišnov**
MÍSTO VZDĚLÁVÁNÍ: **Riegrova 312, 666 01 Tišnov**
IČO: **03 798 798**
RED_IZO: **691 007 586**
IZO: **181 068 443**

ŘEDITEL: **Mgr. Jiří Vorlíček**
KONTAKTY: www.skolazahrada.cz
tel. **736 473 730**
mail: info@skolazahrada.cz

Zřizovatel

NÁZEV: **Hnízdo - spolek pro komunitní vzdělávání**
ADRESA: **Hornická 900, 666 01 Tišnov**
IČO: **03421201**

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCI:

Kateřina Rezková
Viktorie Šťastná
Miroslava Vyplašilová

KONTAKTY: tel. **420 603 385 917**
mail: info@spolekhnizdo.cz

Materiální, prostorové a technické podmínky pro činnost

Školní družina (ŠD) využívá prostor učebny školní třídy a její materiální a technické vybavení. Žáci mohou také využívat hřiště přilehlé ke školní budově nebo trávit odpolední čas na vycházkách do okolí školy.

Personální a ekonomické podmínky

Chod ŠD je zajištěn činností vychovatelek/vychovatelů, kteří byli seznámeni s koncepcí a vnitřními předpisy školy.

Zákonní zástupci žáků platí v Základní škole ZaHRAda školné, v němž je zahrnuta i cena školní družiny včetně pomůcek, materiálu, vstupného atd... V rámci provozu školní družiny mohou být realizovány další kroužky (zájmové aktivity dětí), které jsou dále zpoplatněné.

Charakteristika školní družiny

ŠD nabízí žákům možnost trávení volného času především formou zájmových činností (např. výtvarné, rukodělné a hudební dílny, spontánní činnosti, činnosti na zahradě). Úkolem ŠD je rozvoj a posilování daných klíčových kompetencí žáků a jejich upevňování dle možností každého dítěte. Zvláště se věnujeme kompetencím k trávení volného času, řešení problémů, kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním. Rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat ostatní kolem nás. Důležitými principy jsou dobrovolnost žáků, respekt k jejich rozhodnutím, prostor pro intuici, důvěra a přátelská komunikace.

Cíle ŠVP školní družiny

- Výchova žáků ke smysluplnému a radostnému využívání volného času v bezpečném a inspirativním prostředí.
- Rozvoj samostatnosti a odpovědnosti žáků, schopnosti soužití a spolupráce v kolektivu, ohleduplnosti a empatie k ostatním spolužákům.
- Osvojení si základů společenského chování. Návyk péče o pořádek a čistotu prostředí.
- Dodržování bezpečnosti a péče o své zdraví.
- Rozvoj vztahu k životnímu prostředí, pochopení souvislostí, osvojení environmentálně příznivého chování.

- Získání všeobecného přehledu o světě.
- Rozvoj kompetencí pestrou škálou metod a činností, zejména her, dílen a spontánních činností.
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie.
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, zároveň i respektu k jiným etnickým, kulturním a náboženským skupinám.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

V ŠD základní školy ZaHRAda respektujeme individualitu každého žáka a snažíme se vytvořit přiměřené a inspirativní prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané spolupracujeme s rodiči a školou, popřípadě s PPP a dalšími odbornými pracovišti.

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Vychovatelé ŠD eliminují možné úrazy poučením o bezpečnosti na začátku školního roku i v jeho průběhu a před každými prázdninami. Na začátku školního roku seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor (školní třída, hřiště). Vychovatelé dbají na dodržování osobní hygieny, stravovacích návyků a pitný režim. V ředitelně je umístěna lékárnička, jejíž vybavení je pravidelně kontrolováno. Zákonní zástupci jsou okamžitě informováni o případném zranění, úrazu, či náhlém zhoršení zdravotního stavu žáka.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělání

Žáci jsou do ŠD přijímáni na základě vyplněných údajů na zápisním lístku. O přijetí nebo nepřijetí do ŠD rozhoduje ředitel školy. O ukončení vzdělávání ve ŠD může požádat písemně zákonný zástupce žáka, nebo o něm rozhodne ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky/vychovatele ŠD z důvodu porušení vnitřního řádu ŠD nebo školního řádu školy.

Organizace a formy vzdělávání ve ŠD

- Pravidelná každodenní činnost
- Příležitostná činnost (výlety, exkurze, besedy, divadelní představení apod.)
- Spontánní činnosti (volná hra, vlastní aktivity žáků, rozhovory apod.)
- Příprava na vyučování (zahrnuje okruh činností související se školními činnostmi, probíhá formou zábavného procvičování učiva formou didaktických her nebo individuální přípravou žáků)

ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Odpočinkové činnosti mají odstranit únavu a do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě a dle potřeby kdykoliv během dne. Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s náročnějšími pohybovými prvky. Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují mu seberealizaci a rozvoj pohybových, rukodělných, výtvarných, hudebních, jazykových a jiných dovedností. Jde o řízené kolektivní nebo individuální činnosti, organizované nebo spontánní aktivity.

Metody práce

- Vycházky do blízkého okolí školy
- Výlety na přírodně, historicky a kulturně zajímavá místa
- Didaktické hry
- Čtení s porozuměním
- Diskuze
- Vypravování
- Komunitní kruh
- Projekty
- Dílny
- Besedy a přednášky
- Kulturní představení, promítání
- Pozorování v přírodě
- Experimenty, pokusy
- Pracovní listy aj.

Klíčové kompetence

Navazujeme na kompetence pro školní výuku stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Kompetence k naplnění volného času:

Žák je vnitřně motivován trávit smysluplně svůj volný čas, rozvíjí své zájmy ve spontánních i organizovaných, individuálních i skupinových činnostech, které si sám vybírá. Rozlišuje pro svou bezpečnost a zdraví nevhodné činnosti.

Kompetence komunikativní:

Žák komunikuje kultivovaně, naslouchá druhým, ovládá mimoslovní komunikaci. Myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vyjadřuje srozumitelně a asertivně. Formuluje svůj názor a respektuje názory druhých.

Kompetence k řešení problémů:

Žák se učí problém pochopit, přemýšlí o jeho příčinách. Chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli, a hledá způsoby řešení. Obhájí si svá rozhodnutí, uvědomuje si za tyto rozhodnutí odpovědnost. Je schopen sebereflexe.

Kompetence občanská a pracovní:

Účastník rozpoznává nespravedlnost, šikanu, agresivitu a dovede se jim bránit. Uvědomuje si svá práva a práva druhých. Chová se zodpovědně s ohledem na zdraví své i druhých. Podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí. Osvojuje si pracovní návyky, dodržuje bezpečnost a bezpečně používá materiály, nástroje a vybavení ŠD. Respektuje kulturní hodnoty národa, etnika, sociální skupiny.

Kompetence sociální:

Žák respektuje dohodnutá pravidla, spolupracuje v týmu, uvědomuje si svoji roli i role ostatních. Rozvíjí schopnost plánovat a organizovat. Odhaduje rizika svých nápadů, uvědomuje si, že za své činy odpovídá a nese důsledky. Zvládá základní hygienické návyky a pravidla společenského chování.

Kompetence k učení:

Žák své zkušenosti uplatňuje v praktických situacích. Dokončí započatou práci, kriticky ji zhodnotí. Klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Získává vědomosti z rozmanitých zdrojů, které nabízí současný svět, získané poznatky dává do souvislostí.

Rozvíjí kritické myšlení.

Délka a časový plán ŠVP

Vzdělávací program ŠD je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu žáků 1. stupně ZŠ, tedy na pět let. Výhodou je možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do ŠD. Činnosti nejsou věkově vymezeny, proto je lze volit dle aktuálního složení žáků.

Školní vzdělávací program je doplněn ročním tematickým plánem. Činnosti probíhají od září do června.

Obsah vzdělávání

Pět oblastí:

- MÍSTO, KDE ŽIJEME
- LIDÉ KOLEM NÁS
- LIDÉ A ČAS
- ROZMANITOST PŘÍRODY
- ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Tematický plán ŠD

ZÁŘÍ: POZNÁVÁME SE, POZNÁVÁME ŠKOLU.

(školní řád, řád ŠD, bezpečnost, seznámení s okolím školy)

Činnosti odpočinkové a relaxační: Četba z knih na téma „přátelství“, seznamovací hry a „ledolamky“, první hry na spolupráci. Vytváření společných pravidel soužití.

Činnosti zájmové: Seznámení s možnostmi aktivit v ŠD, činnosti dle výběru dětí, pobyt venku a vycházky do okolí, poznávání okolí školy.

ŘÍJEN: BAREVNÝ PODZIM.

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čtení pohádek a říkadel na téma „podzim“, smyslové hry v podzimní přírodě, sběr přírodnin.

Činnosti zájmové: Tvoření z nasbíraných přírodnin, sběr plodů k sušení a do

zimních krmítek, poznávání stromů a listů, netradiční výtvarné techniky s barevnými listy. Pobyt venku a pohybové aktivity. „Co dělají zvířata před příchodem zimy?“ – hry, promítání, četba.

LISTOPAD: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ.

Činnosti odpočinkové a relaxační: Jak se správně obléknout ven (do lesa, na procházky městem atd.), náš jídelníček: rozlišování ovoce, zeleninu, obiloviny, luštěniny aj., povídání si o sklizni – ukázky z domu, zážitky z práce na zahradě.

Činnosti zájmové: Zdravé vaření – dílny, ochutnávky. Cvičení a pohyb. Didaktické hry na téma „Jak funguje naše tělo“.

PROSINEC: ADVENTNÍ ČAS.

Činnosti odpočinkové a relaxační: Příchod Adventu, příprava na Vánoce. Čteme příběhy s vánoční tematikou, učíme se zpívat koledy, povídáme si o svátcích a zvycích (nejen u nás) a připomínáme si tradice.

Činnosti zájmové: Dramatizace vánočního příběhu. Vyrábíme lucerny, drátkujeme s korálky, vyrábíme vánoční ozdoby různými technikami, skládáme z papíru vánoční přání, tvoříme andělíčky, betlémy, dárky pro blízké. Hry venku.

LEDEN: ČAS SNĚHOVÝCH RADOVÁNEK A ŘEMESEL.

Činnosti odpočinkové a relaxační: Četba zimních příběhů. Jak jsme prožili Vánoce s rodinou. Jak trávili zimu naši předkové – vyprávění o řemeslech.

Činnosti zájmové: Tvoříme ze sněhu, chodíme sáňkovat a bobovat. Tvoříme papírové skládačky, hrajeme si s písmeny a textem na zimní téma (koláže a mozaiky, kaligrafy). Učíme se zpracovávat ovčí vlnu, len, plést z proutí, kukuřičného šustí nebo orobince. Pozorování ptáků na krmítku, stopy ve sněhu.

ÚNOR: MASOPUSTNÍ ZVYKY A OBYČEJE.

Činnosti odpočinkové a relaxační: Připomenutí tradice masopustu, písně a říkadla.

Činnosti zájmové: Výroba karnevalových masek různými výtvarnými technikami. Malujeme temperami svůj autoportrét (jak se vidíme). Masopustní slavnost.

BŘEZEN: ZEMĚ SE PROBOUZÍ.

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čtení pohádek a říkadel s jarní tematikou. Hry rozvíjející a posilující jemnou motoriku (třídíme a chystáme semínka k setí). Písně o jaru.

Činnosti zájmové: Téma „jaro“ (hudební činnosti, pracovní činnosti, objevování prvních jarních rostlin). Pracovní činnosti na zahradě (příprava na sázení a setí). Výroba a vyvěšení ptačí budky.

DUBEN: VELIKONOCE. DEN ZEMĚ.

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čteme o přírodě a o Zemi. Povídání o domácí ekologii, environmentálně šetrném chování. Velikonoční tradice a zvyky v příbězích, říkadlech a písničkách.

Činnosti zájmové: Výtvarné činnosti s velikonoční tematikou (kuřátka, ovečky, zajíčci), pleteme pomlázky, malujeme vajíčka různými technikami. Výroba jarních mandal barvami přírody. Můj dárek pro Zemi.

KVĚTEN: DEN MATEK A OTCŮ. BYLINKY.

Činnosti odpočinkové a relaxační: Čtení pohádek, povídání o dobru a zlu (přes téma pohádkových postav). Koho a co pro nás znamená maminka a tatínek? Bylinky a jejich použití – zkušenosti, vůně, ochutnávka, sběr.

Činnosti zájmové: Sázíme semena letních květin do truhlíků, využíváme příznivého počasí k pobytu venku. Vyrábíme dárky a přáníčka pro maminku a tatínka. Výtvarné a hudební činnosti. Poznáváme léčivé rostliny a to, k čemu se používají. Vaření čajů, výroba měsíčkové masti.

ČERVEN: JAK JSME ZA ROK VYROSTLI?

Činnosti odpočinkové a relaxační: Ohlédnutí za rokem – co mě potěšilo, co jsem se nového naučil, zažil. Relaxační odpočinek s povídáním o prázdninách a o tom, jak se na ně těšíme.

Činnosti zájmové: Den dětí – hry, vystoupení, výstavy, sportovní zápolení. Výprava za pokladem. Rozloučení.